

DZIENNIK POLSKI

ORGAN DEMOKRATYCZNY I NARODOWY POŚWIĘCONY SPRAWIE WOLNEJ, ZJEDNOCZONEJ
RZECZYPOSPOLITEJ.

Wychodzi codziennie o godz 6-tej zrana.

CENA NUMERU W CAŁEJ POLSCE 40 hal. PRENUMERATA 10 K. A Z PRZESYŁKĄ LUB ODNOSZENIEM 12. K. MIES.
REDAKCJA I ADMINISTRACJA UL. SZPITALNA L. 36. — TELEFON NR. 1385.

Nr. 25.

Kraków, poniedziałek 3. marca 1919.

Rok I.

Zerwanie polsko-ukraińskiego rozejmu.

Lwów, 1 marca.

Dziś (1 marca) Rusini zawiadomili misję koalicyjną we Lwowie, że zrywają rozejm zawarty z wojskami polskimi i o godz. 5 rano rozpoczynają bombardować miasto Lwów.

Jak z Przemyśla donoszą, Ukraińcy zgromadzili na linii bojowej znaczne siły. Mobilizacja chłopów, dokonana pod przymusem bagnatów, dała duże rezultaty. Czując swą przewagę, haj-

damacy ukraińscy nie chcą słyszeć o rokowaniach. Do stracenia nie mają przecie nic.

Czy Polska zniesie hańbę, żeby Lwów upadł? Czy Piłsudski, wódz sił zbrojnych, nie zerwie się nareszcie do czynu, nie wyśle pomocy nie-szczęsnemu miastu, nie zmobilizuje wszystkich młodych ludzi, których tyle kręci się po ulicach w eleganckich mundurach? O hańbo, gdy 20 milionowy naród nie potrafi go obronić Lwów będzie nadal pozostawiony swym losom, przed hajdamacką nawałą?

Lwów znowu w ogniu.

Kraków, 2 marca.

Po czterech miesiącach bezprzykładnych walk, po całej gehemnie przejść, Lwów oślepiły, wygłodniały, zmęczony do ostatecznych granic, wyczerpany — zdawało się, że teraz odetchnie, bodaj kilka nocy przespi spokojnie bez obawy, iż śmierć nie wyrwie nikogo z pośród najbliższych — bo oto na rozkaz koalicji nastąpi zawieszenie broni.

Kto dzisiaj zna obecne stosunki we Lwowie, kto dzisiaj 24 godzin spędził w tym najniebezpieczniejszym mieście, wie dobrze, z jaką ulgą witano wieść o tem zawieszeniu broni. Tymczasem barbarzyński wróg w bezsilnej wściekłości miotający pociski na bezbronną, wynędzniałą ludność zrywa układy i zapowiada oficjalnie, iż rozpoczyna na nowo bombardowanie!

Więc znowu zaczerwienia się bruki kresowej stolicy niewinną krwią dzieci, kobiet i starców, komunikacja będzie przerywana, żywność nie dojdzie, utrudzony śmiertelnie żołnierz polski nie spocznie ani chwili, łoskot walących się murów domów prywatnych, cennych budowli historycznych i świątyń w takt pękających granatów i szrapneli zapełni piekielną wrzawą miasto broniące honoru Rzeczypospolitej.

Chytry, zacięty, podpalający przez Prusaków, znękający się nad dziećmi i niewiastami nieprzyjaciół drwi sobie z rozkazów koalicji i łamie umowę, gdyż widocznie zdołał spędzić nową czerń pojona wódką i szczerą obietnicą rabunku i mordu w razie zdobycia

Lwowa, bogatej polskiej stolicy.

Walka rozpocznie się na nowo! Lwów i tym razem się nie ugnie! Nikt w nim nie myśli o kapitulacji, o ustąpieniu, nikogo nie zaskraszą nowe trupy, głód, nędza, brak wody i światła?

Nawet, gdyby przyszło znowu do walk ulicznych!

Do tego jednak cała Polska dopuścić nie może!! Na nową podłość Rusinów odpowiedzieć musimy siłą. Musimy wreszcie przynieść ulgę tym bohaterskim mieszkańcom, którzy od miesięcy nie znają co to spokój, bodaj kilkugodzinny, co to nasycenie pragnienia i głodu i sen. Pod Lwów powinny pospieszyć natychmiast liczne oddziały wojskowe i ochotnicy, powinna znaleźć się broń, amunicja i pieniądze. Każda chwila jest droga, każdy dzień zwłoki to przysparzanie niewinnych ofiar, to uchylenie katastrofy, której potem może nie będzie można tak łatwo naprawić.

Lwów znowu w ogniu!

Wieść ta niech odbije się głośnie echem w sercu Polski, w Warszawie! Wszak Sejm polski już zabrał głos potężny i decydujący! Niech stamtąd padnie stanowczy rozkaz i wybawienie, którego stolica kresowa oczekuje już tak długo!

Czy słyszycie, jak ziemia ziała gromem grzmi, jak zbudzone powstają widma dawnych snów? To od baszty kresów lecą wici skry, że w obronie Was wszystkich w krwi się pławi

Lwów.

wania waluty. Według rozmaitych doniesień przerwana jest i nie tylko komunikacja z Polską ale i ze wszystkimi otaczającymi Czechy krajami oraz z zachodem.

Jak nam donoszą z Bogumina, gdzie odbywa się rewizja paszportów podróżnych, którzy chcieliby jechać na zachód nowo zaprowadzonym pociągami Bukareszt—Paryż, Czesi bezzwłocznie nie przepuszczają osób, mających paszporty polskie, choćby na nich widniała wiza francuska. Czesi przepuszczają tylko tych którzy posiadają paszporty wystawione przez jedno z państw koalicji, i którzy nie zatrzymują się na terytorium czeskim!

Czeskie wojska rabują dalej.

Biuro Prasowe K. Rz. komunikuje: Z Cieszyna pod datą 2 marca.

Naogół uspokaja się. Na linii demarkacyjnej ciągle gwałty ze strony Czechów. Pomimo zakazu masy, nie ustają grabieże żołnierzy czeskich. W wojsku czeskim szerzy się bolszewizm i ciągle bunty. Żołnierze mordują oficerów. Ludność polska pod okupacją czeską cierpi, ogromnie. Strajk w Karwinie trwa dalej, gdyż żołnierze czescy straszą górników polskich, chcących wrócić do pracy, że jeżeli zjadą do kopalni, nie pozwolą ich wydobyć. Górnicy obawiają się także o los swoich rodzin, jeżeli pójdą do pracy.

Dr. Tobiasz Aschkenaze odpowiada.

NIE MOŻE WYMIENIĆ NAZWISK — I WYKRĘCA SIĘ OD ODPOWIEDZIALNOŚCI.

W odpowiedzi na wezwanie do bliższego umotywowania niesłychanych inkryminacji, rzucanych na Dr. Aschkenazę oświadczenie, z którego jasno przebiega chęć wykręcenia się kazuistyką adwokacką od moralnej odpowiedzialności przed opinią publiczną.

Oto tekst odpowiedzi dr Aschkenazego:

„W odpowiedzi na publiczne wezwanie, zastosowane do mnie przez związki i stowarzyszenia zawodowe o wymienienie nazwisk uczestników odnoszących zawodów podejrzanych o czynny udział w wypadkach listopadowych oświadczam:

1) że — jak stwierdził Żydowski Komitet Ratunkowy — nie wręczyłem osobiście żadnego memorału misji francuskiej i dlatego zwracam się do mnie osobiście jest ch-

2) nie znaczy to, iżbym nie solidaryzował się z Komitetem Ratunkowym i nie przyjmował za jego czyny pełnej współodpowiedzialności; — atoli z powyższego stanu faktycznego wypływa, że nie dysponuje osobiście odpowiednim materiałem;

3) że Komitet nie może ogłosić nazwisk osób podejrzanych o udział w rozruchach listopadowych jest rzeczą zupełnie naturalną (!) albowiem wypadki te i możliwy w nich udział wymienionych osób są przedmiotem badań i dochodzeń rządowej nadzwyczajnej Komisji śled-

Czesi nie przywrócą ruchu kolejowego aż do 9 marca

NOWE CHAMSTWO CZESKIE WOBEC KOMISJI POLSKIEJ.

Kraków, 2 marca.

Z wydziału komunikacji K. Rz. donoszą: Konferencja przedstawicieli kolejnictwa polskiego i czeskiego, która miała się odbyć w dniu 28 z. m. w Cieszynie nie doszła do skutku, ponieważ delegaci czescy znowu nie przybyli nie przysyłając żadnego usprawiedliwienia

swej nieobecności. Wszelkie próby połączenia się telefonicznego czy telegraficznego z Cieszyną z Pragą, celem otrzymania wyjaśnień, spełzły na niczem, ponieważ Czesi te połączenia również przerywali.

Wedle wszelkiego prawdopodobieństwa Czesi izolowali się w swym kraju, na czas stemplo-

czej, której Komitet cały swój materiał wraz z nazwiskami podanymi przez strony dał do dyspozycji, a ogłoszenie nazwisk osób podejrzanych w czasie tych badań, zdolne jest utrudnić a ewentualnie nawet udaremnić śledztwo;

4) że wykazy statystyczne, wypracowane przez biuro Komitetu były wykazami stron poszkodowanych i były jako takie wyraźnie oznaczone;

Jak długo dochodzenia nie zostały zakończone, nie podobna li tylko na podstawie protokółnych zapodań stron poszkodowanych obwiniać publicznie osoby po nazwisku wymienione, o ciężkie przestępstwa.

Z tych wszystkich powodów zmuszony jestem odesłać związki i stowarzyszenia, które się do mnie zwróciły, do nadzw. Komisji śledczej, urzędującej w lwowskim Sądzie kraj.

Jako osobiście zaatakowanemu, niechaj mi wolno będzie uczynić jeszcze jedną osobistą uwagę:

Stwierdzam, że nie ja się do misji zwróciłem, jeno misja do mnie, skomunikowanie się moje z misją nie wyszło z mojej inicjatywy i nie odbyło się bez wiedzy i przyczynienia się powołanych do tego władz polskich. Prócz tego nie waham się zaznaczyć, że moje oświadczenia polityczne złożone misji przysłużyły się sprawie polskiej z całą pewnością; czy się jej przysłużył nagonka urzędowa obecnie na żydów, wątpliwe“.

Oświetlając tę wykrętną odpowiedź działacza żydowskiego „Słowo Polskie“ pisze między innymi:

„Pan Aschkenaze czy jego komitet jako autor memoriału podał misji obcego narodu szereg oskarżeń na społeczeństwo polskie, zanim śledztwo sądowe słuszność ich uzasadniło; obecnie tenże autor, wezwany przez oskarżonych do uzasadnienia oskarżeń, (rzuconych bez względu na toczące się śledztwo) uchyla się od tego prostego moralnego obowiązku. „Współodpowiedzialny“ dr Aschkenaze powiada, że odnoszącym materiałem „nie dysponuje“, a oficjalny autor, Komitet Ratunkowy oświadcza, że nie może ogłosić nazwisk ze względu na procedurę sądową.

Ale na tem nie koniec.

Oto ipssissima verba dr Aschkenazego:

„Jak długo dochodzenia nie zostały zakończone, nie podobna li tylko na podstawie protokółnych zapodań stron poszkodowanych obwiniać publicznie osoby po nazwisku wymienione o ciężkie przestępstwa“. Dr Aschkenaze uważa zatem, że osób o ciężkich przestępstwach obwiniać nie można, ale naród, własny naród można. Zależy, przyzwyczajenie czy tylko ostrożność adwokacka dr Aschkenazego jest zatem więcej warta od jego przyzwyczajenia Polaka i obywatela...

W KRYMINALE.

(Z pamiętników piosła Jana Zamorskiego).

10) (Ciąg dalszy).

Poco mam się ludzi? I mnie czeka to samo. Toż zapewne uwięzienie piosła nie odbyło się bez porozumienia z rządem. Widocznie doniesiono na mnie coś strasznego i ten zarzut przy powierzchownym zbadaniu okazał się uzasadnionym, poczem przystąpiono do aresztowania. Jestem zatem w opinii sądu i rządu skazanym, a to, co się robi, to są tylko potrzebne formalności.

Szkoda ludzi się, trzeba formalności w oczy. A więc mogę być rozstrzelanym. Nie widziałem urzędzenia na egzekucję, ale z opowiadań wiedziałem, że jest tam wbity w ziemię słupek, za nim worki z piaskiem dla chwytania wystrzelonych kul i że do tego słupka przywiązuje się skazaniec, do którego żołnierze strzelają. Dobrze! Trzeba się wmyśleć w położenie i tak przygotować, żeby nie okazać słabości. Wszak to głupstwo. Jutro łapie mnie cholera, tyfus, niestrawność, wada serca i w mękach będę umierał — to lepiej umrzeć krótko odrazu. A ponieważ nikt mi nie zaręczył, że bez gwałtownego skrócenia życie moje ma jeszcze trwać 1 i 20, 30, 40 — tylko w naturalny sposób może się

Wobec tego wszelkie twierdzenie dr Aschkenazego, że jego w tajemnicy i na własną odpowiedzialność czynione oświadczenia polityczne „przysłużyły się z całą pewnością sprawie polskiej“, mogą być przez społeczeństwo przyjęte odpowiedzią, że się bez tego rodzaju orędowników obejdzie.

Niemcy rzucają z samolotów odezwy nad Jaworzniem.

W tych dniach nad Jaworzniem (pow. chrzanowski) ukazał się samolot niemiecki i rzucił w setkach egzemplarzy następującą odezwę drukowaną w języku polskim i niemieckim:

DO LUDNOŚCI GÓRNOŚLĄSKIEGO OBWODU PRZEMYSŁOWEGO.

Wojska dla ochrony granic słuchały i słuchają rozkazów rządu ludowego. Niezaufanie pewnej części ludności górnej Śląska i nieprzyjazne zachowanie się wobec wojska nie jest usprawiedliwione.

Żołnierz graniczny nie uprawia polityki i nie myśli o tamowaniu wolności robotników. Agi-

tacje polityczne i zabiegi gospodarcze nie go nie obchodzą. Zadaniem jego jest ochrona górnośląskiego obwodu przemysłowego przed napadami nieupoważnionymi. Bez wyrobów górnośląskich będzie musiało wiele milionów z ludu naszego marznąć i głód cierpieć. Dalej ma bronić kraju przed plądrowaniem i niszczeniem, aby przez nierozum, złość i wrogię przeciw Niemcom zapatrywania, nie niszczały nie zmierzone wartości i sposobności do pracy dla 3.000 ojców rodzin.

On będzie działał w porozumieniu z wszystkimi Radami robotniczymi i żołnierskimi, które stoją po stronie ludu i porządku i będzie je na każdy sposób podpniał. A więc nie okazujcie wojskom granicznym „nie zaufania“, ale przyjazne i życzliwe zachowanie się tak jak się każdy żołnierz w serdeczny sposób wobec ludności cywilnej zachowuje.

Komendantura wojska granicznego w Gliwicach (W odezwie zachowana dokładna pisownia oryginalna.)

Niemcy boją się o Górny Śląsk — i wszelkimi sposobami chcą ludność obalamucić!

Zjazd wszechpolski w Warszawie.

II.

LITERATURA POLITYCZNA. PROGRAM.

Kraków, 2 marca.

(Ra). Szermierze idei demokratyczno-narodowej stworzyli w ciągu 25 lat swej propagandy całą literaturę swego obozu. O gazetach, tygodnikach, miesięcznikach pisaliśmy wczoraj. Dzisiaj pragniemy wskazać na cały szereg poważnych dzieł politycznych, które tak przeważający wpływ na umysłowość całego pokolenia wywarły.

Wśród książek, wydanych przez polityków wszechpolskiego obozu największy rozgłos uzyskały:

1. „Egoizm narodowy“ Zygmunta Balickiego.
2. „Odbudowanie Polski“, G. Topora, (T. Gruźewskiego).
3. „Myśli nowoczesnego Polaka“, R. Dmowskiego.
4. „Niemcy, Rosja i sprawa polska“, R. Dmowskiego.
5. „Wychowanie narodowe“ Stan. Szczepanowskiego.

Dodać do tych w Polsce całej znanych książek trzeba 10 roczników „Przeglądu wszechpolskiego“ — a w nich „z całej Polski“ J. L. Popławskiego — oraz kilkadziesiąt książeczek dla ludu.

W tej to literaturze zawartym jest cały program narodowej demokracji. Program

śam sformułowanym został poraz pierwszy w 1897 r. — poraz drugi w r. 1903 — poraz trzeci 8 i 9 grudnia 1905 r. na zjeździe we Lwowie.

„Musimy mieć wyraźną ideę narodową, — pisze w 1905 r. w „Podstawach polityki polskiej“ Roman D m o w s k i, — która powinna na każdym kroku nam przyswieszczać, kierować wszystkimi czynami w polityce, służyć za miarę do oceny postępowania politycznych przewodników społeczeństwa. Ta idea i wypływające z niej zasady narodowej polityki mają u każdego narodu zdrowego swe źródło główne w silnych, tradycyjnych instynktach i uczuciach. Tam wszakże, gdzie te instynkty i uczucia są osłabione, częściowo rozłożone pod jakimkolwiek wpływami, potrzebna jest wyraźniejsza świadomość tego, co stanowi podstawy bytu narodowego i narodowej polityki. Dlatego nam jest potrzebne uświadomienie podstaw polityki, bez którego to uświadomienia żywotne i zdrowe narody, obdarzone silnymi instynktami tradycyjnymi, mogą się dobrze obejść.“

„Niech mi pan powie, co to jest właściwie naród i co to jest polityka narodowa, bo ja tego nie rozumiem?“

„Inny znowu dowodzi mi, że forma współżycia: państwo, zaczyna już być przeżytkiem. Inny, równie dobry Polak, twierdził, że podkreślanie obowiązków wobec własnego narodu i przeciwstawianie się w ten sposób naro-

urwać jutro lub pojutrze, toż to drobiazg, że człowieka rozstrzelają.

Czego mam żałować? Ciągłe mi się zdaje, że jestem powołany do dokazania czegoś wielkiego, przełomowego, pożytecznego. Więc mi żal, że mi tę możliwość odbiorą przez ukrócenie życia. Otóż to nieprawda. Każdy wielki człowiek dokonywał dzieła nieśmiertelnego przed dojściem do 41 roku życia. Słowacki miał czas nieśmiertelnie się i umrzeć w takim wieku — Mickiewicz, Krasiński zamknęli swoją działalność; Rafał znanie młodzieży umarł; Napoleon w tym wieku rozważał swoją skończoną przeszłość. Czegoż ja mogę spodziewać się jeszcze? W ciele, na pół zbutwiałem, nie ożyje młodość, ani mózgu nie nawidzi jakiś nieodkryty geniusz, co miałem najlepszego do zrobienia, zrobiłem. Ze tego mało, nie moja wina, lecz mego ustroju, który się na więcej nie zdołał zdobyć.

A więc muszę sobie wybić z głowy, jakoby mnie czekała jeszcze jakaś wielka, nieśmiertelna służba narodowa. Muszę się pasować z tą drugą naturą, boby mi wstyd było pokazać po sobie żal.

Długo trwała ta walka z samym sobą. Chodziłem po celi, jak automat i rozbiierałem życie z kwiatów, by się dostać do nagiej lodygi. Gdy mnie ból żałoby życia do-

cisnął, siadałem na siennikach, aby za chwilę powstać i znów robić swoje sześć kroków tam i z powrotem.

Nie wystarczyło powiedzieć sobie, że mnie żadne nadzwyczajne posłannictwo nie czeka — trzeba było sobie to wtłoczyć w uczucie, w mózg, w charakter niejako — trzeba się było łamać z własną naturą.

Godziny wlokły się niemiłosiernie długo. Wreszcie drzwi się ze zgrzytem otwały i żołnierz postawił mi na stole tę samą, nie ponętą szalkę, co rano, a z niej sterczał trzonek metalowej łyżki. A więc obiad. Musi być godzina 12, bo wojsko później nie daje obiadu, raczej wcześniej.

W szalce był rosół, a w nim pocięte dość drobno kawałki mięsa wołowego i nieco makarчу. Mięso daje się siekane w kawałki, aby nie było potrzeba noża, bo to narzędzie jest surowo zabronione więźniom. Mogliby się targnąć na życie, które należy do państwa i do kata, a nie jest już własnością kryminalisty.

Muszę przyznać, że rosół wojskowy był znakomity. W żadnej pierwszorzędnej restauracji nie jadłem tak doskonałego. Mięso również było dobre, a gdy się do niego dojadło znowu nieco odszczypanego chleba, obiad był wystarczający i smaczny z wyjątkiem naczyń.

(C. d. u.)

dom innym, jest stanowiskiem niechrześcijańskim“.

„Te parę przykładów wystarcza do ilustrowania faktu zaniku najbardziej podstawowych instynktów i uczuć narodowych w naszych duszach — czego skutkiem jest, że mnóstwo ludzi, skądinąd szanownych i wartościowych, u nas muszą być przekonywanymi o słuszności rzeczy, które u członków zdrowych narodów tkwią w instynktach i żadnych dowodzeń nie potrzebują“.

I dlatego, aby dobrych Polaków przekonać, wyklada Dmowski w dalszym ciągu podstawy etyczne polityki narodowej, omawia problem „Naród a państwo“, cel i przedmiot polityki oraz początki polityki narodowej — a w końcu konkretyzuje wywody swoje następująco:

„Stąd dążenie do zachowania narodowego bytu, do posiadania silnej polityki narodowej, musi się wyrażać przede wszystkim w pracy nad wzmocnieniem jej głównych podstaw. Najglówniejsze zadania tej pracy są:

1. wzmocnienie i utrwalenie zasad narodowej etyki; zwalczanie dążeń do regulowania spraw narodowych z wyłącznego punktu widzenia etyki indywidualistycznej;

2. ustalenie pojęcia narodu jako ściśle zespolonego z ideą państwową;

3. wpojenie właściwego pojęcia przedmiotu i zadań polityki, jako polegającej przede wszystkim na organizacyi i sprawowaniu rządu wewnątrz społeczeństwa, bez czego żadna polityka narodowa nie jest możliwa“.

„Musimy zorganizować silnie opinię publiczną, strzegącą zasad naczelných narodowego postępowania, musimy ustalić względem tych zasad karność ogólną, musimy wytworzyć jedność w tych sprawach, w których jedna tylko dla narodu jest droga“.

Z tych założeń wychodząc zrozumiałą będzie dla wszystkich walka, jaką obóz narodowy prowadził od początku z abdykacją prawicy i z rewolucją lewicy. Polityka demokracji narodowej musiała być i była polityką czynu, nie jednorazowego, ale stałego, wyrażającego się w niezmordowanej pracy narodowej i codziennej walce o narodowe prawa.

Cóż dziwnego, że te na owe czasy sensacyjne rewelacje znalazły licznych przeciwników nie tylko wśród rządów zaborczych, ale i wśród swoich. Na prawicy grzmiały raz po raz „Materiały i myśli polityczne“ Scriptora, (E. Piltza), tego samego, który dziś wyparł się całej swojej przeszłości i „Przeglądu powszechnego“, a na lewicy „Stronnictwa polityczne“ Feldmanna, „Krytyki“, „Promienie“. Kierunek demokratyczno-narodowy rozbijał w puch ich słodkie dolce far niente w objęciach dworów albo międzynarodówki i kazał im jąć plug i motykę, aby szukać sił i zdrowego ziarna w głębi własnego społeczeństwa, który wołał, iż jest w ludzkiej sile niespożyta, zbawienie leży pod siermięgą, „że dmuchajmy w tę iskrę bożą, aż łun spłonie wstęgą“.

Już w r. 1897 w pierwszym programie Stronnictwa demokratyczno-narodowego widniało stwierdzenie dwóch faktów, stanowiących o istocie narodu i naszej narodowej sprawy oraz o zadaniach naszej narodowej polityki. Fakty owe to: 1) jedność i samostojność polityczna narodu polskiego i 2) odradzanie się w dobie obecnej sił politycznych narodu przez postęp kulturalny, uświadomienie narodowe i uobywatelenia warstw ludowych.

Kto na takich podstawach oparł swój program życiowy, ten nie mógł przegrać, ten nie mógł zejść na manowce. Program demokracji narodowej musiał — mimo trudności, mimo przeszkód państw zaborczych, mimo zaślepiania stronnictw klasowych — zwyciężyć.

Na jego pełne zwycięstwo spoglądamy dziś z dumą i radością.

Praca Popławskich, Balickich, Dmowskich Żalińskich, Hłasków, Wasilewskich, Głabińskich, Adamów, Pawlikowskich wydała piękny plon — na pożytek całego narodu, na pożytek i chlubę świata.

Jeszcze o obronie Ludendorffa.

(Telegram „Ilustr. Dziennika Polskiego“).

Berlin. Z powodu nieudanej obrony Ludendorffa „Berl. Tageblatt“ pisze: „Ludendorff próbuje czynić odpowiedzialnym „nastrój wśród narodu“ za militarne klęski. Ale „nastrój“ ten powstał wtedy dopiero, gdy naród przekonał się, iż wojskowe kierownictwo omyliło się we wszystkich swoich obliczeniach. Powstał wtedy, gdy już każdy rozumiał, że przez walkę łodziami podwodnymi nie rzuci się świata na kolana i że dzięki jej wywoła się bezmyślne wypowiedzenie wojny przez Amerykę. Dyscyplina pogrzebana już przedtem przez wiele zjawisk w polu, przez wstręt do przełożonych złamała się zupełnie, gdyż wojsko przekonało się, że Ameryka wysłała coraz więcej wojska, broni i lotników, a wyśmiewane niestety przez wojskowe autorytety nasze „tanki“ działały skutecznie. Gdy jeszcze potem stojąca w rezerwie armia Focha, która podobno miała być zniszczoną uderzyła — katastrofa militarna nadeszła.

Ludzie „bez uprzedzeń i ze zdrowym rozsądkiem“ nie mogli się już wobec tych i innych faktów ludzić“.

Chwila odpowiednia do protestu.

DLACZEGO ŻYDZI MILCZĄ O POGROMACH NA UKRAINIE, NA WĘGRZECH, I W NIEMCZECH.

W „Gazette de Lausanne“ pojawił się pod powyższym tytułem bardzo charakterystyczny artykuł, wykazujący sprzeczność pomiędzy kampanią, prowadzoną w prasie zagranicznej, a przedstawiającą Polskę jako klasyczną ziemię pogromów żydowskich i milczeniem, jakiem te same sferę pomijają pogromy żydowskie w różnych krajach Europy. Autor tego artykułu p. Maurice Miloud, pisze co następuje:

„Dzieją się rzeczy ohydne. Od grudnia urządzane są rzezie żydów w Czecho-Słowacji, na Węgrzech, w Siedmiogrodzie, w Rumunii, na Ukrainie i w Niemczech. Wedle „Deutscher Allgemeine Zeitung“ pogromy były w Frankfurcie nad Menem i w Kolonii. Berlin był zagrożony, komisarze ludowi musieli ogłosić manifesty w celu uspokojenia żydów. Z rozmaitych źródeł z „Berliner Tagblattu“, z „Bundu“, z biuletynów biura żydowskiego w Zurychu, z „Pester Lloyd“ dowiadujemy się, że w Czecho-Słowacji rabowano i mordowano w Holeszowie, w Przybramie, w Lasach, w Uherskiem, w Ostrogu, w Bizen, w Ustiu, w Pradze, w Pogorzalcach i w Podbradzie. Na Węgrzech więcej niż 300 skupień żydowskich doznało napadów, a zabici i ranni liczą się na setki. Żydzi, którzy zdołali uciec, schronili się do Galicji, gdzie rząd polski ich przyjął i dał im ochronę.

W Rumunii bardzo poważne pogromy odbywały się przez szereg dni w Bukareszcie. Na Ukrainie były w Berdyczowie, gdzie trupów naliczono na setki, w Konotopach, w Owrużu, w Sarnach i w Żytomierzu.

Dlaczego więc nie wnosi się protestu? Te zamieszki już rozpoczęły się w chwili, kiedy u nas rozwijano kampanię oskarżeń przeciw Polsce pod pretekstem, że żydów się tam prześladowuje. W takim twierdzeniu nie było ani słowa prawdy. A jednak widzieliśmy mury naszego miasta pokryte afiszami, zapowiadającymi zgromadzenie protestujące. Zgromadzenie to nigdy się nie od-

było i nie bez racji. Biuro Reutera, które stało się tubą tych pogłosek, sprostowano lojalnie swe twierdzenia dnia 4 stycznia 1919. Ale u nas nie odezwało się ani słowo!

Ci, którzy protestowali wtedy, milczą dalej, kiedy krew płynie strumieniami i kiedy prześladowania, prawdziwe tym razem, szerzą się na hańbę ludzkości! Czy dzieje się tak dlatego że to nie jest Polska, którą trzeba oskarżać i że wprost przeciwnie Polacy przyjmują, opatrują i żywią nieszczęśliwych którzy się schronili na ich ziemię? Oni prowadzą dalej tylko swoją dawną tradycję historyczną. Ale w takim razie dlaczego to milczenie o prawdziwych rzeziach, potem że się tak krzyczało o tamtych? Czyżby wykrzyczano już wszystkich głos z gardła?

A zatem my protestujemy, my którzyśmy nie chcieli z końcem listopada

PRZYŁĄCZYĆ SIĘ DO KARYGODNEJ INTRYGI.

Protestujemy przeciw tym okrucieństwom które robią narody i rządy wszędzie, gdzie tamte je popełniają i gdzie te je tolerują.

Jeżeli pomiędzy tymi żydami są lichwiarze spekulanci, pijawki, niechaj się ich aresztuje, niechaj się ich sędzi według prawa. Ale niechaj się nie wydaje całych gmin na pastwę morderców, niechaj nie gasi się zorzy wolności w krwawym bagnie.

Głos tych, co protestowali uświadomo przeciw Polsce, brzmiał całkiem fałszywie. Ich milczenie jest dzisiaj rzeczą bardzo poważną. Pomiedzy nimi

PROMOTORAMI BYLI ŻYDZI.

Czy pomiędzy tymi żydami nie ma żadnej litości dla współwyznawców, kiedy się ich prześladowuje w Niemczech, na Węgrzech lub na Ukrainie.

To czego oni nie czynią, my czynimy w ich miejscu. Przeciw tym rabunkom, tym mordom, protestujemy ze wszystkich sił naszych“.

DOSTAWA DRZEWA

Każdą większą ilość drzewa opałowego, drzewa na celulozę, materiałów tartych: desek, brusów, kantówek, łat, kory garbarskiej, oraz 800 m³ dłuźce (świerk, jodła, pierwszej jakości) średnicy wyżej 30 cm., długości 20 do 24 m. zakupi

Tow. „Żegluga Polska“

ODDZIAŁ DRZEWNY

Kraków, Rynek gł. L. 19. — Nr. Tel. 462.

Szczegółowe oferty przesłać z pierwszej ręki z podaniem cen, loco wagon i stacyi.

SALON „SZTUKI“

ulica Szpitalna Nr. 40

naprzeciw teatru miejskiego.

Sprzedaż obrazów pierwszorzędných mistrzów polskich i zagranicznych, po cenach umiarkowanych. Chcąc uprzystępnić najszerszym warstwom nabywanie prawdziwych dzieł sztuk, zaprowadza dyrekcja również

Sprzedaż na splaty.

Telefon 2486.

Nr. 8 „SATYRA“ z „Paryżem“ i „Ferdkiem-socyalikiem“ już wyszedł!

Rządowo upoważnione

BIURO PARCELACYJNE

w Krakowie, przy ul. Grodzkiej 26. — Tel. 3444

rozpoczyna swoje czynności i przyjmuje zgłoszenia parcelantów, jakoteż dobra do parcelowania.

Konstytuantą w Weimarze „jak w obleżonej twierdzy”

BERLINSKI TANIEC NA WULKANIE. STREJK GENERALNY W DNIU 5 MARCA. BAWARYA PRZECIW PRUSOM.

(Telegram „Ilustr. Dziennika Polskiego”).

Berlin, 1 marca. „Berliner Tagblatt” w wstępnym artykule pisze:

„Dokoła stolicy zbierają się groźne chmury, które w ostatnich tygodniach nadciągają z krańców państwa coraz bliżej ku Berlinowi. W Magdeburgu, Halli, Lipsku i Erfurcie ustala praca; połączenia kolejowe są przerwane, znaczna część zakładów, dostarczających ludności światła i energii, musiała wstrzymać pracę, a wiele dzienników burżuazyjnych zmuszono do zawieszenia wydawnictwa na czas nieograniczony. Myśl przeniesienia Zgromadzenia Narodowego „poza linię strażów” do Weimaru okazała się najgorszą omyłką. Rząd Zgromadzenie Narodowe i prasa znajdują się obecnie w Weimarze jak gdyby w obleżonej fortecy i może w krótkim czasie będą od reszty kraju zupełnie odcięte.

Jeśli coś wogóle może pogorszyć sytuację, to chyba zupełna beztroska że nie powiemy bezmyślna swawola, z jaką szerokie warstwy ludności stolicy chciałyby bieżące wypadki przeigrać. Odezwa urzędu lichwy wojennej kreśli typowy obraz ludzi przed potopem. Jest tam mowa o szale zabaw i tańców, o wirze, w który wpadły szerokie koła ludności, o ucztowaniu do białego rana. Kto zna trochę stosunki, wie bardzo dobrze, że w tej ocenie niema przesady. I tylko możnaby uczynić zarzut przeciw twierdzeniu, że wobec tego szalu uciech psycholog stoi bezradnie. Ach nie, psycholog zna bardzo dobrze psychikę tańczącego na wulkanie narodu. Wie on, że hasło: „Dajcie nam jeść i pić, bo jutro śmierć nas czeka” w różnych krajach i epokach się zjawiało, gdzie zapanały także stosunki, jak dzisiejsze w Niemczech a szczególnie w Berlinie”.

Nie pomagają nic wszelkie śodki zaradcoze ze strony władz, bo zawsze znajdują się chętni pośrednicy do urządzania zabaw „prywatnych”. Napróżno tłumaczy się robotnikom, że ciągle strejki podkopują nie tylko gospodarstwo krajowe, ale własnej egzystencji robotnika grób kopią. Instynkt masy rewolucyjnej domaga się socjalizacji! którą wbiła mu w głowę przez lat 50 socjalna demokracja i trudno wyjaśnić, że socjalizacja w dzisiejszych warunkach jest niemożliwą. Robotnika nauczono, że przejście władzy w jego ręce będzie identycznym z socjalizacją produkcyi, więc teraz żąda on spełnienia obietnicy”.

GENERALNY STREJK W DNIU 5 MARCA.

Berlin. Z powodu zajęcia przez Spartakowców ważnych punktów węzłowych tj. Halli i Lipska, Berlin nie ma bezpośredniego połączenia z Niemcami środkowymi i południowymi. Komuniści agituja za strejkiem generalnym w dniu 5 marca tj. w dniu otwarcia pruskiego Zgromadzenia Narodowego.

ROZBROJENIE BERLINA.

Berlin. 1. marca. Z dniem dzisiejszym rozpoczyna się na rozkaz Ministerstwa spraw wewn. systematyczna rewizja po domach w Berlinie za bronią. W przeszukiwaniu bierze udział wojsko, gwardya i policya.

Rozbrojenie, zarządzone przez obecny rząd, wydaje się tem konieczniejsze, że „republikanische Soldatenwehr” coraz bardziej przechyla się na lewą stronę i objawia tendencje radykalne.

POSŁOWIE NIE MOGĄ PRZYJECHAĆ.

Berlin. (PAT). Zwolanie sejmiku pruskiego planowane na 5 marca odroczone z powodu wzrostu bezrobocia i utrudnionej komunikacji.

NAPAD NA GENERALA.

Erfurt. Wybuchł tu strejk generalny. Gmach publiczny i dzienniki zajęte przez strajkujących. Burżuazja odpowiedziała ze swej strony strejkem, do którego przyłączyli się lekarze. General Merker został przez tłum pobity i ranny w głowę.

ZAKOŃCZENIE STREJKU.

Duesseldorf. Strejk ukończony. Robotnicy otrzymali 75 procentową podwyżkę płac.

ARTYLERYJA MA GŁOS.

Monastyr. Spartakiści wbrew warunkom zawieszenia broni zatrzymywali i ostrzeliwali pociągi. Wojska rządowe wkroczyły do Honnborn i powalce artyleryjskiej zajęły miasto i ogłosiły stan obleżenia. 116 Spartakistów uwięziono.

ZERWANIE SZYN.

Weimar. Ruch kolejowy przeważnie zastanowiony. Między Erfurtem a Weimarem na wielkiej przestrzeni zerwano szyny.

Bawarya przeciw Prusom!

Monachium. Na Kongresie Rad groził jeden z mówców natychmiastowemu rozstrzelaniem przewodców strejków urzędniczych i wstrzymaniem wszelkich poborów. Komuniści Muehsam żądał zaprowadzenia republiki Rad i zagroził, że gdyby Prusy ośmieliły się użyć przeciw Bawarii siły, wszyscy socjaliści łącznie z chłopami zwartą falangą staną do walki z Prusami. Niezawisły Tolle żądał zaprowadzenia monopolu inseratowego i socjalizacji dzienników.

Berlin. (PAT). W Monachium wybuchły dziś ponownie rozruchy komunistyczne i spartakowców. 3000 uzbrojonych robotników zamierzało rozpedzić kongres i wymusić ogłoszenie republiki ludowej. Socjaliści i członkowie związków zawodów wzywali do spokoju i rozważli. Gmach sprawiedliwości zajęło wojsko rządowe na skutek rozka-

zu dr. Lewins, który po usunięciu prokuratora sprawę hr. Arco oddał pod sąd rady ludowej. Także szkoły w Monachium są zamknięte.

SYTUACJA W LIPSKU.

Lipsk. W czwartek wybuchł strejk burżuazji. W śródmieściu wszystkie sklepy zamknięto. Urzędnicy magistratu strejkują, aprowizacya utknęła. Lekarze nie pracują, apteki zamknięte. Urzędnicy kolejowi są po stronie rządu. Ruch kolejowy z połudn. Niemcami zupełnie przerwany z powodu zerwania szyn. Gazownia i elektrownia nie funkcjonują. Główny dworzec kolejowy zajęty przez marynarzy.

Nowy fortel niemiecki:

Niemcy bronią się bolszewizmem przed zapaleniem rachu ku!

Paryż. (PAT). Dnia 28 lutego. Ag. Hav. donosi: W komentarzach do położenia w Niemczech i postawy rządu Scheidemannna wobec nowego wybuchu agitacji spartakowców dzienniki zastanawiają się, czy ta agitacja może nie jest umyślnie podtrzymywana lub co najmniej nieprzytłumiona w chwili, w której sprzymierzeńcy szykują się do przedstawienia rachunku. Pisma oświadczają, że spartakizm i bolszewizm są to bronie, których Niemcy nam zagrażają, ilekroć jest mowa o przyciśnięciu im gardła.

WILSON MÓWI, ŻE TYLKO NIEMCY ZAGRAŻAJĄ POKOJOWI.

Waszyngton. (PAT). Dnia 28 lutego. Ag. Hav. donosi: Wilson oświadczył, że jedynie Niemcy zagrażają pokojowi europejskiemu. Z powodu ogólnego wyczerpania przed upływem lat 30 żadna wojna nie jest możliwa.

Waszyngton. (PAT). Ag. Hav. donosi: Wobec dziennikarzy Wilson wyraził swoje zaufanie w swój projekt ligi narodów. Wilson jest zdania, że pokój zawarty będzie za kilka miesięcy.

Los Niemiec niebawem się rozstrzygnie BĘDĄ ROZBROJENI I ZAPŁACĄ ZA SZKODY.

Paryż. (PAT). Ag. Hav. donosi: W przyszłym tygodniu komisja konferencyi zajmie się nadzwyczaj ważną sprawą rozbrojenia Niemiec i warunków finansowych i terytorjalnych, jakie będą nałożone w preliminarzach pokojowych. Komisja senatu finansowa i do spraw zagranicznych wysłuchała exposé ministra finansów Klotza o naprawie szkód wyrządzonych przez wroga. Zgodnie z ministrem komisja uznała, że konieczne i najrychlej należy otrzymać od wroga pokrycia tych szkód. Należy dalej otrzymać uznanie uprzywilejowanego charakteru pewnych wierzytelności. Za nim podstawy dla uregulowania długów nieprzyjacielskich nie będą ustalone, nie należy wprowadzać nowych podatków. Komisja międzynarodowa

Sadny dzień we Lwowie.

(Od naszego korespondenta).

(Ukraińcy na pożegnanie postanowili pohulać. — 13 nieprzyjacielskich aeroplanów nad miastem. — Bomby ze wszystkich stron! — Ciężko ranny Krakowianin. — Co byłoby, gdyby Lwów padł? — Czas skończyć!)

Lwów, 26 lutego 1919.

Dzień wczorajszy każdemu mieszkańcowi Lwowa zostanie pamiętnym do śmierci.

Od dziś, 25 lutego, miał obowiązywać rozejm, który wedle wszelkiego prawdopodobieństwa doprowadzi do trwałego zawieszenia broni, aż konferencya pokojowa nie ustali granicy między Polską a Ukrainą. To też Ukraińcy na dzień przed rozejmem postanowili „pohulać” po Lwowie, aby mu zo-

stać pamiątkę swej kultury i „przywiązania do kraju”. Wtę w poniedziałek już od rana ukazały się nad miastem ukraińskie aeroplany (naliczono ich podobno aż 13), rzucając bomby na miasto. Nasza artylerja ostrzeliwała je zawzięcie, gdy w ten pojedynek artylerji z latawcami wmięszali się ukraińskie haubice, ziejąc na miasto gradem szrapneli i granatów. Na mieście zamarił ruch, bo ciężkie 18-centymetrowe granaty były w pryncypalno ulice i place. Najzawzięciej ostrzeliwano dworzec towarowy, na który zajeżdżały mimo gęstych chmur żelaznego ptaictwa liczne pociągi aprowizacyjne. To widocznie irytowało hajdamaków. Rozbito też pociskami wiele wagonów, a nie brak było i ofiar w życiu ludzkim.

Było to jednak preludium tylko do wieczornego, fletu piekielnego koncertu, który się zaczął o siódmej. Z miarowistością zegarowego perpendykułu poczęły w mieście padać granaty i szrapnele naćieższego kali-

bru. Sytuacja była desperacką, a to z następującego powodu: Dotychczas Ukraińcy ostrzeliwali Lwów z armat, stojących w Skniłowie, na południe od Lwowa. Wiedząc, z jakiej strony padają pociski, każdy wie-dział też, że możnapię przed nimi szukać ucieczki pod grubymi, do półnoocy zwróconymi murami. Do tego się stosowano i w ten sposób chroniono życie. Wczoraj jednak ukraińskie działa biły ze wszystkich stron na miasto i ludność traciła głowę, gdzie uciekać. Ostatecznie wszystko zbiegało do piwnie i śmiało powiedzieć można, że noc z poniedziałku na wtorek Lwów spędził w swoich podziemiach.

Effekt pękających granatów, 18-centymetrów grubych, a 60 centymetrów długich był straszny pod względem moralnym i fizycznym. Mówią o kilku wypadkach obłąkania, a rejestr zabitych i rannych jest znaczny. Na ulicy Batorego szrapnel taki urwał zupełnie nogę legionistcie z Krakowa, a idą-

ustawodawcza, ustaliła warunki, na jakich kraje federacyjnego ustroju będą mogły przyłączyć się do międzynarodowej konwencji w sprawie pracy.

NOWY ROZEJM Z NIEMCAMI.

Paryż. (PAT). Radio stacji krakowskiej. Z kół wojskowych donoszą, że marszałek Foch zawrze wkrótce w Trewirze, nowy rozejm na czasy nieograniczone, który każdej chwili będzie można odwołać z wypowiedzeniem 72 godzin.

Niemcy zapłacą 30 miliardów dolarów?

(Telegram „Ilustr. Dziennika Polskiego“).

Berlin. „Berliner Tageblatt“ ogłasza następujące informacje „New York World“ z Paryża: Komisja dla odszkodowań wojennych ukończyła już swe prace i podała w przybliżeniu sumę odszkodowania, które Niemcy będą musiały zapłacić Rzeczpospolitej. Przyszli do przekonania, że trzeba będzie zażądać 25 do 40 miliardów dolarów: prawdopodobnie ostatecznie zadecydowana cyfra wyniesie około 30 miliardów. Sumę tę będą musiały zapłacić Niemcy i ich sprzymierzeńcy, a mianowicie część jej natychmiast w gotówce lub asygnatach, reszta zaś ma być rozłożona na przeciąg lat, w czasie których, państwa centralne będą musiały płacić procenta od resztującej sumy. Procenta ma się tak wysoko obliczyć, aby państwa centralne mogły równocześnie przedsięwziąć ogólną amortyzację długu. Plan, wypracowany obecnie, przewiduje takie uregulowanie sprawy, że natychmiast ma się zapłacić 5 miliardów dol. w gotówce, lub w asygnatach, które mogłyby częściowo mieć obieg w krajach ententy. To odpowiada w zupełności postępowaniu Niemiec po wojnie 1870 roku, gdy podobnie przyjęto asygnaty francuskie w rachunek. Dłatego Ameryka, Anglia, Włochy, Francja i inne kraje będą zobowiązane przyjąć pewną część niemieckich zapisów dłużnych. Wszystko ma być objęte całym systemem gwarancyjnym, który będzie wypracowany przez komisję aliantów.

Z Londynu donoszą, że odszkodowanie wojenne Austrii dla Włoch obliczają na około 600 milionów funtów szterl. Ponieważ jednak jest kwestya, czy się osiągnie taką sumę, będzie rząd włoski zmuszony dla zabezpieczenia się zażądać pewnych koncesyj w Austrii i wykorzystać naturalne zasoby kraju dla zapłacenia długu. W Paryżu mówią, że Austria może zapłacić około jedną trzecią część odszkodowania budulcem: Austriya więc ma w ciągu pięciu lat dostarczyć Włochom około 8 mil. m³ drzewa. Przed wojną Włochy importowały z Austrii około 4 mil. m³. Drzewa tego potrzeba przedewszystkiem dla odbudowy domów w obszarach, nawiedzonych trzęsieniem ziemi.

Amsterdam. (PAT). „Daily Express“ donosi, że urząd spraw wewnętrznych postanowił wydalić z kraju bez wyjątku wszystkich Niemców z chwilą gdy będą wypuszczeni z obozów koncentracyjnych.

cego z nim kolegę ciężko ranił również w nogę.

Mieszkający przy tej ulicy operator dr Karchery z największym poświęceniem oburanych opatrzył i odwiózł do szpitala, gdzie w dalszym ciągu musiał się nimi zająć, bo w szpitalu nie było nawet... dyżurnego lekarza! Mimo bomb i latającej nad miastem śmierci wszystko się bawi po publicznych lokalach, wychodząc zapewne z postawionej przez Zagłobę zasady, że podczas walki wszystko godzi się czynić, czem nieprzyjacielowi kontemplt okazać można.

Wczorajsze bombardowanie miało ten skutek, że przez wiele ulic przejść nie można, tak są zasypane szkłem z potłuczonych szyb. Na którą ulicę uderzył taki ciężki granat, tam pod naporem powietrza w najbliższych domach otwierały się drzwi, okna i bramy, i powstawało zniszczenie, które trudno opisać. Rozumie się, że podczas bombardowania takiego truchleją i najmężniejsi, ale za-

Ukraińcy zrywała rozejm.

MISJA KOALICYJNA WYJEŻDŻA POCIĄGIEM PANCERNYM. CAŁĄ ODPOWIEDZIALNOŚĆ PONOSZĄ UKRAIŃCY.

Lwów. (PAT). Ponieważ ukraińcy wypowiedzieli na dziś rano zawieszenie broni, kroki nieprzyjacielskie rozpoczynają się dziś o g. 6 rano.

W liście wystosowanym do misji koalicji zawiadomiła delegacja ukraińska, że z powodów czysto wojskowej natury naczelny wódz wojsk ukraińskich widzi się zmuszony odwołać wstrzymanie kroków nieprzyjacielskich zawarte dnia 26 lutego. Delegacja ukraińska uprasza aby nie brać tej odmowy dotyczącej wstrzymania kroków wojennych między obu stronami jako odpowiedzi na propozycję wstrzymania kroków wojennych między obu stronami walczącymi z dnia 28 bm. i dodaje, że odsuwając całą wagę i powagę kwestyi, widzi się zmuszoną sprawę tę złożyć do definitywnego rozstrzygnięcia swego rządu, który prześle swą decyzję w czterech dniach w terminie oznaczonym.

Na ten list odpowiedziała natychmiast misja koalicji oświadczając, że uważa podjęcie kroków nieprzyjacielskich za odmowę zawieszenia broni skierowaną do wszystkich mocarstw koalicji i że władze ukraińskie ponoszą w ta-

kim razie całą odpowiedzialność za dalsze prowadzenie wojny, które jej zaprzestanie, te same mocarstwa formalnie zażądały. Zarazem zawiadania delegacja ukraińców, że jeżeli ci nie cofną wypowiedzenia zawieszenia broni, komisja międzykoalicyjna wyjedzie w niedzielę d. 2 bm. o g. 11 przed południem ze Lwowa w pociągu pancernym o swoich barwach, czyniąc wszystkie władze ukraińskie odpowiedzialnymi za wszystko, co by się odtąd mogło wydarzyć.

Lwów. (PAT). Do g. 12 w nocy ukraińcy nie dali odpowiedzi na ostatnie im żądanie. Dziś rano zatem rozpoczynają się działania wojenne.

LWÓW OCZEKUJE POMOCY.

Lwów. (PAT). Wiadomość o zerwaniu zawieszenia broni rozeszła się szybko po mieście. Ludność ze spokojem oczekuje dalszej walki, wierząc nie tylko w siłę wojska ale i w pomoc całego narodu.

Warszawa (PAT). Prezydent ministrów Paderewski otrzymał depeszę datowaną ze Lwowa z dn. 1 marca bm. godz. 9:30 wieczór donoszącą o zerwaniu rozejmu.

Zrana 2 marca zawrze walka w wschodniej Galicji.

Warszawa. (PAT). Komunikat sztabu generalnego wojsk polskich z dnia 1 marca:

Litwa-Białoruś. Grupa gen. Iwaszkiewicza: Pod Słoninem utarczki z placówkami nieprzyjacielskimi. Grupa gen. Listowskiego: Ułani wilanowscy pod dowództwem rotmistrza Jerzego Dąbrowskiego odeśli i wzięli do niewoli oddział ułanów bolszewickich. Zdobyto 90 koni z rzędem i 3 karabiny maszynowe.

Wołyń. Grupa gen. Rydz-Śmigłego:

Obustronna działalność wywiadowcza kolo-
nizacyjna. W bitwie nad Stochodem odznaczył się kapitan Sutowski.

Galicja wschodnia. Dnia 1 marca o godz. pół do 5 popołudniu wypowiedzieli Ukraińcy zawieszenie broni. Od 2 marca pół do 5 rano należy się zatem liczyć z podjęciem dalszej walki.

W zast. szefa sztabu generalnego.

Halicz pułk.

Poznań entuzjastycznie wita misję koalicji.

Poznań. (PAT). Dziś o godz. 9-tej minut 40 rano przybył pociąg nadzwyczajny z Warszawy z przedstawicielami koalicji p. Noulensem i generałem Nissel na czele. Ogromny tłum publiczności zgromadził się wzdłuż drogi od dworca kolejowego aż do zamku królewskiego już o 8-ej rano. Przybył pociąg z dość wielkim opóźnieniem, gdyż na wszystkich prawie stacjach po drodze urządzano przedstawicielom koalicji owację. Na dworcu czekało przybycia pociągu orkiestra wojskowa wraz ze strażą honorową pułku ułanów polskich. Zgromadzili się również przed stawiciele Naczelnej Rady Ludowej, reprezentanci miasta Poznania, oraz inni obywatele. Krótko przed przybyciem pociągu przybył na dworzec generał Muśnicki, ze swoim sztabem oraz Komitet Naczelnej Rady Ludowej. Na powitanie wjeżdżającego pociągu odegrała orkiestra wojskowa hymn „Jeszcze Polska nie zginęła“, poczem przy przejściu gości z pociągu odegrała Marszylankę. Przybyłych gości witały tłumy cwacynjnie i entu-

zyastycznie, — wznosząc okrzyki na cześć Francji, Anglii, Stanów Zjednoczonych, i Włoch. Pani Noulens wręczono bukiet ze świeżych kwiatów, poczem odbyto przegląd straży honorowej. Misja następnie udała się do hali dworca, gdzie w dłuższym przemówieniu powitał ją w języku francuskim p. Kruszewicz. P. Noulens odpowiedział w bardzo serdecznych słowach, wznosząc okrzyk na cześć Polski. Okrzyk p. Noulens podchwycy został przez wszystkich członków misji, poczem wśród ciągłych okrzyków zgromadzonej publiczności na cześć koalicji u-dała się misja na dworzec, gdzie muzyka odegrała hymn angielski i dokonała przeglądu wojska, po którym nastąpiła defilada. Następnie odjechali członkowie misji do zamku królewskiego, gdzie zamieszkali. Misji towarzyszyli z ramienia ministerium spraw zagranicznych hr. Raczyński i Kajetan Morawski. Dziś przyjęcie oficjalnych nie było. Na jutro planowane jest uroczyste poświęcenie 4 baterii na placu Wilhelma, po-

ledwie się uciszy, w sercach wszystkich mieszkańców lek ustępuje miejsca tem większej zawziętości. „Raczej zginąć, niż wpuścić do miasta takich lotrów!“ — strądo się powszechnie hasłem. I Ukraińcy nie kwapią się bardzo z zajęciem miasta, wiedząc, że każdy dom zamieni się w zażarcie bronią fortę i że ostateczne opanowanie miasta wymagałoby bezprzykładnych ofiar w ludziach, a maisto samo zamieniłoby się w ruinę, zgłiszca i w jedną wielką trupiarnię.

Uderzającą jest rzeczą, że baterie ukraińskie najbardziej ostrzeliwują ulicę Batorego, która też przedstawia widok niezwykłego spustoszenia. Tłumacza to w dwójaki sposób. Uwidziało się Ukraińcom, że w kasynie oficerskiej, znajdującem się o parę kroków od tej ulicy, jest skład amunicji. Próbuja go zatem granatami wysadzić w powietrze. Wiarogodniejszą jednak jest wersja, że chodzi im o ostrzeliwanie kryminalu, który się mieści przy Batorego ulicy, aby wśród zam-

kniętych tam licznych i niebezpiecznych zbrodniarzy wzbudzić panikę i rewoltę i ułatwić im ucieczkę, której więźniowie rzeczywiście próbowali, ale którą krwawo udaremniiono.

Naszej artylerji, naogół spełniającej doskonale swe zadanie, nie łatwo zmusić do milezenia te zbrodnicze baterie nieprzyjacielskie, bo nie mają one stałych pozycji, tylko ustawicznie zmieniają. I tak na torze kolejowym pod Sichowem jeździ pociąg ukraiński z ustawionymi na nim armatami, daje kilkanaście strzałów na miasto i zryja-na zaraz pozycję, nim nasza artylerja na cel go wziąć może.

Podobno, gdyby obecne zawieszenie broni nie doprowadziło do zamierzonego rezultatu, mają na tyły wojsk ukraińskich uderzyć Rumuni i załogująca na Węgrzech armia francuska, składająca się przeważnie z wojsk kolorowych. Czas największy, aby przysła-
do skutku pacyfikacja.

St. Poł.

czem odbędzie się uroczysty pochód na ratusz, gdzie misję powita wiceprezydent miasta oraz jeden z komisarzy imieniem rządu.

Wieczorem odbędzie się raut, w którym uczestniczyć ma 400 osób.

—o—

Nowa mapa Europy.

Paryż. (PAT). Ag. Hav. donosi: Rada wielkich mocarstw nie odbyła dziś posiedzenia. Jutro będą przedłożone radzie sprawozdania komisji zajmujących się sprawami finansowymi i gospodarczymi. Najbardziej naglące sprawozdania przedstawione przez tę komisję po zatwierdzeniu przez radę wielkich mocarstw, będą spisane do aktu dyplomatyczno-politycznego, który marszałek Foch niebawem przedłoży do podpisu w Trewirze. Akt ten zastąpi obecne konwencje o zawieszeniu broni. Zdaje się być pewnem, że komisja do zbadania sprawy granicy czesko-słowackiej oświadczy się za utrzymaniem historycznych granic Czech to znaczy za wcieleniem obszaru etnograficznie niemieckiego do państwa czesko-słowackiego. Komisja do spraw rumuńskich ukończyła wykreślenie nowej granicy od Morza Czarnego aż do Dunaju. W sprawie kanału temezzwarskiego komisja

poleca ozwiązanie kompromisowe, pozostawiając Węgrom część banatu szegedyńskiego, a przyłączając do Serbii część komitetu toruńskiego. Komisja badająca żądanie greckie zajmie się jutro dyskusją nad żądaniem odnoszącym się do Smyrny.

GRANICA POLSKO NIEMIECKA BĘDZIE USTALONA PRZED 8 MARCEM.

Payż. (PAT). Rada dziesięciu zajmowała się wczoraj sprawą przyspieszenia robót komisji mających rozpatrywać sprawy terytorjalne na pograniczu ziem nieprzyjacielskich. Oprócz istniejących komisji dla Polski, Rumunii, Czech i Grecji utworzonych będzie jeszcze kilka mniej szych komisji. Sprawa granicy między Francją a Niemcami będzie rozpatrywana przez komisję dziesięciu. Komisja dla Polski ma ustalić granicę polsko-niemiecką jeszcze przed 8 marca.

Niemcy i Austria stracą flotę.

NIEMCY STRACĄ FLOTĘ WOJENNĄ.

Londyn. (PAT). 28 lutego. Radiotel. stacji krakowskiej. Polityczny korespondent „Timesa“ w Paryżu pisze, że zarząd zastanawia się co zrobić z okrętami oddanymi przez Niemcy. Warunki dla Niemiec i Austrii są właściwie takie same. Okręty oddane przez Niemcy mają być rozbrojone. — Wszystkie zaś niemieckie łodzie podwodne (także i znajdujące się dokach holońskich), mają być oddane sprzymierzeńcom, zniszczone, lub zatopione. W ciągu trzech miesięcy będzie podpisany pokój preliminarz. Materiał który się pozostanie z okrętów zniszczonych będzie użyty na cele pokojowe. Okręty wojenne niemieckie w rękach sprzymierzeńców, zamieni się na handlowe. Żąda się od Niemiec wydania okrętów (razem z działami i torpedami) Oldenburg, Thuringen, Ost, Helgoland, Posen, Nassau, Pilsen, Stralsund, Strasburg, Stuttgart, Stosburg, 40 torpedowców i 50 mniejszych. Fortyfikacje na Helgoland mają zburzyć sami Niemcy na własny koszt, a los wyspy będzie później rozstrzygnięty. Fortyfikacje nadbałtyckie mają być zniszczone, a dostęp zapewniony przez kanał dla okrętów wojennych i handlowych wszystkich narodów. Okręty handlowe uzbrojone i pomocnicze, które znajdują się czy to w portach wewnętrznych niemieckich,

czy to w sprzymierzonych ma się uważać za okręty handlowe. Losowi temu ulegnie 90 niemieckich okrętów i 40 austro-węgierskich.

Korespondent „Timesa“ dalej pisze: Systemy handlowe i kablowe transatlantyckie i azjatyckie mają być oddane swym właścicielom. Są to kable do Brestu, na Azory, na Taneryf, do Pernambuco, Buali, Konstantynopola i niektóre inne. Stacje iskrowe w Hannoverze i Berlinie mają być używane tylko do celów handlowych. Chodzi tu bowiem o nieużywanie ich w celach wojskowych podczas rokowań pokojowych. Sprzymierzeńcy pozwolą używać stacji iskrowych w celach wojskowych i politycznych, gdy wojskowe warunki pokoju zostaną wykonane. Tymczasem sprzymierzeńcy będą oznaczać odległość, na które wolno telegrafować a będą kontrolować stacje niemieckie. To samo zostanie zastosowane do austriackich stacji w Wiedniu, Budapeszcie, i Poli.

AUSTRIA STRACI CAŁĄ FLOTĘ.

Paryż. (PAT). Radio stacji krakowskiej. 16 okrętów wojennych austr., 10 krążowników, 41 torpedowców, 30 łodzi podwodnych wykonanych i zbudowanych podczas wojny, 127 monitorów ma być wydanych sprzymierzeńcom. Podobnie stanie się z okrętami tureckimi i bułgarskimi.

—o—

General Liman v. Sanders przed sądem wojennym aliantów.

(Telegram własny „Ilustr. Dziennika Pol.“).

Berlin. 28 lutego. Jak donoszą dzienniki francuskie i angielskie, gen. **Liman v. Sanders** będzie na rozkaz gen. Franchet d'Esperay postawiony przed sądem wojennym aliantów w Konstantynopolu za urządzenie masowych rzezi wśród Ormian i Syryjczyków.

(Sprawa ta wywołała w roku 1916 szeroki rozgłos i powszechnie potępienie barbarzyństwa wojsk tureckich, będących wówczas pod naczelną komendą gen. Sandersa).

WŁADCA KONSTANTYNOPOLA — GEN. FRANCHET D'ESPERAY.

Paryż. (PAT). Iskrowa stacja w Warsza-

wie. Donoszą z Konstantynopola, że ostatniej soboty generał Franchet d'Esperay wznowił zwyczaj datujący się z czasów bizantyńskich i przerywany od upadku miasta w r. 1453. Gdy wchodził ceremonialnie do patryarchatu ekumenicznego, witano go biciem dzwonów. Cały fanar (dzielnica grecka) przybrany był sztandarami greckimi i francuskimi. U bram patryarchatu generała przyjmowano z największymi kościelnymi honorami. Potem wprowadzono go do wielkiej sali, gdzie czekał na niego święty synod, i rada świecka.

Nowe okrojenie Niemiec.

(Telegram „Ilustr. Dziennika Polskiego“).

Berlin. 28 lutego. „Daily Telegraph“ donosi z Paryża, że Belgia ma zamiar zaproponować, by Holandia w zamian za odstąpienie części swego terytorium na rzecz Belgii zajęła w indemnizacji część wscho-

dniej Fryzji z miastem Emden. Sądzą powszechnie, że Anglia będzie popierać ten plan.

(Emden leży nad ujściem rzeki Ems, nad morzem Północnym).

P. Weismann chce, ale p. Levy nie chce państwa palestyńskiego!

Paryż. (PAT). 1 marca. Radio stacji krakowskiej. Na ostatnim posiedzeniu Kom-

isy pokojowej reprezentanci syjonistów pp. Sokołowa i Weismann występujący w imie-

niu żydów Stanów Zjednoczonych i Anglii, przedłożyli postulaty żydowskie w sprawie stworzenia *autonomicznego państwa żydowskiego w Palestynie*. „Konferencja pokojowa — powiedział p. Sokołowa — pracuje nad zorganizowaniem świata na podstawach sprawiedliwości, historii i wolności. Wyżyskujemy ten moment, ażeby przedstawić światu cywilizowanemu pragnienie żydów, ażeby pozwolono im *powrócić do Palestyny* i żyć tam jako naród wolny. Związek syjonistów przedstawił już podczas wojny pierwsze wnioski w tej sprawie rządowi Francji, Anglii i Stanom Zjednoczonym.“ *P. Sylva i Lewy profesor kolegium francuskiego wskazał niekorzystne strony tego projektu, gdyż państwo żydowskie w Palestynie byłoby administrowane przez radę, złożoną z żydów rozmaitych narodowości, a więc Amerykanów, Anglików, Francuzów itd., w chwili zaś, w której Niemcy zostały zwyciężone, byłoby to uznanie zawarte w słynnej aferze Debnicha, które pozwala jednemu osobnikowi mieć jednocześnie dwie narodowości.* Z drugiej strony byłoby to niekorzystnem dla żydów, rozrzuconym po całym świecie, gdyż stali się oni cudzoziemcami w odpowiednich krajach, w których się urodzili. Delegat jest raczej zwolennikiem projektu, aby stworzyć w Palestynie ognisko, do którego mogliby się chronić żydzi, pragnący wyjechać z tych krajów, gdzie się z nimi źle obchodzi, i żyć tam spokojnie. Jest to to samo rozwiązanie kwestyi, jakie proponował Balfour pod koniec r. 1917 w swoim liście, piśanym do lorda Rotschilda i p. Pichon oraz w liście piśanym w lutym 1918 do P. Sokołowa, obydwaj ministrowie spraw zagranicznych próbowali utworzyć dom narodowy tj. ognisko żydowskie w Palestynie.

W końcu p. Lewy dodał, że ludność chrześcijańska i muzułmańska Palestyny sprzeciwiała się panowaniu innego elementu religijnego, już choćby ze względu na urok miejsce świętych.

GENERAL

LEŚNIEWSKI — M. NISTREM WOJNY

Warszawa. (PAT). „Monitor polski“ ogłasza dekret naczelnika państwa kontrasygnowany przez przydenta ministrów Paderewskiego z daty 27 lutego br. mianujący generał-porucznika Józefa Leśniewskiego ministrem spraw wojskowych.

AMERYKA DLA EUROPY.

Waszyngton. (PAT). 28 lutego. Ag. Hav. donosi: Wilson podpisał projekt ustawy o kredycie 100 milionów dolarów (pół miliarda koron według kursu przedwojennego) dla zaopatrzenia zgłodniałej ludności Europy.

Co słyhać w mieście?

Kraków, 2 marca.

Pułk. Wade delegatem misji dla Spiszu i Orawy.

W sobotę przejechał przez Kraków w drodze do Zakopanego pułk. Wade członek misji koalicyjnej w Warszawie.

Jak słyhać pułk. Wade jest wysłany celem zbadania na miejscu kwestyi Spiszu i Orawy. Ma on zamiar zwiedzić miejscowości na Spiszu i Orawie i ze swojej podróży zdać dokładne sprawozdanie misji koalicyjnej w Warszawie.

WIEC W SPRAWIE ŚLĄSKA GÓRNEGO. Do Krakowa przybył ks. Paweł Pośpiech na wiec, który odbędzie się w niedzielę o godz. 12 w południe w sali „Sokoła“. Ks. Pośpiech przedstawi stan rzeczy na Górnym Śląsku.

PRZYJAZD CZŁONKA MISJI KOALICYJNEJ Z CIESZYNA. W sobotę w południe przybył do Krakowa członek misji koalicyjnej Coolidge w towarzystwie br. Dangla, przedstawiciela ministrów zagranicznych w Warszawie. Wieczorem p. Coolidge i br. Dangl odjechali do Warszawy.

ZBIÓRKA NA OBRONĘ KRESÓW POLSKICH. Magistrat krakowski zezwolił Komitetowi obrony

zjedzenie 2 bm. publicznej obrony kresów polskich. Będzie się przy stolikach na oraz w większych lokalach, kafełkach świetlnych itd.

KONFERENCJA W SPRAWIE PRZYDZIAŁU DLA KONSUMÓW racjonalnych środków żywności, zwłaszcza z transportów amerykańskich. odbędzie się 4 bm. o godz. 4 pop. w sali Tow. lek. przy ulicy Radziwiłłowskiej. Wydział aprowizacyjny K. Rz. uprasza, aby konsumy, chcące wziąć udział w zaopatrzeniu swoich członków, przysłały na konferencję po dwóch zastępców.

ROZDZIAŁ SKONDENZOWANEGO MLEKA. W składach Wydziału aprowizacyjnego K. Rz. złożą miąsa amerykańska pod przewodnictwem kap. Nowaka i por. Beckera 200 skrzynek mleka skondenzowanego, przeznaczonego do bezpłatnego rozdawnictwa pomiędzy tutejsze instytucje humanitarne, utrzymujące sieroty wojenne oraz niemowlęta, potrzebujące wyłącznie mlecznego pożywienia. Obecnie bawi w naszym mieście por. Becker, celem osobistego rozdziału mleka skondenzowanego pomiędzy te instytucje. — Wobec tego zaprasza się Zarządy wszystkich instytucji bez różnicy wyznania, mogących w myśl wyżej przytoczonych warunków ubiegać się o przydział mleka, aby wysłały swych należycie upoważnionych delegatów (po jednym) na konferencję, która się odbędzie pod przew. por. Beckera 2 bm. o godz. 3 popoł. w Wydziale aprow. K. Rz. przy ulicy Radziwiłłowskiej 8.

KARTY CHLEBOWE I CUKROWE DLA PRZEJEZDNYCH. Od dnia 3 bm. dla osób przejeżdżących przybywających do Krakowa będą wydawały karty chlebowe i cukrowe właściwe biura okręgowe magistratu na podstawie przedłożonej karty meldunkowej, zaś dla wojskowych na podstawie dokumentów urlopowych. — Karty będą opiewać na 140 gr. chleba dziennie, cukrowe na jedną ósmą kilograma na tydzień i osobę. Chleb na powyższe karty będą wydawały za ściąganiem kart sklepy miejskie przy ulicy Szpitalnej, Karmelickiej 1. 21 i ulicy św. Gertrudy 1. 1. Cukier sklepy pod firmą: Szarski i syn, Rynek główny 1. 8 oraz M. Jawornicki, Rynek główny 1. 44.

NAFTA I ŚWIECE NA MARZEC. Magistrat krakowski ogłasza, że racya nafty na marzec wynosi: dla gospodarstw domowych i domów piętrowych po 2 litry, dla realności parterowych 1 i pół litra, dla rękodziela 4 litry, dla sklepów 2 litry. — Racya świec na kupony, opiewające na marzec, wynosi 25 dkg. Cena za 1 kg. 5 kor., czyli za 25 dkg. 1.25 kor.

SPRZEDAŻ MAKI I JAJ. Mąkę do wypieku chleba wydano piekarzom w Krakowie na nadchodzący tydzień. Cena i racya niezmienione. — Od poniedziałku, 3 bm., sprzedawać będą sklepy miejskie jaja po 70 hal. za sztukę.

ECHA REWIZJI NA KAZIMIERZU I STRADOMIU. Dyrekcja policyi podaje do wiadomości, że oddane po rewizji w dzielnicach VII. i VIII. artykuły żywności i innego zapotrzebowania zostały protokolarnie objęte i zmagazynowane w Zakładzie odzieży wzgl. starostwa i oczekiwać muszą wyniku dochodzeń. Od wyniku tych dochodzeń zależą dalsze zarządzenia co do przeznaczenia tych towarów. Dochodzenia ze względu na wielką ilość doniesień potrwać dłuższy czas.

Szczury i myszy

nawet, wrażliwe są na czarowną pieśń artysty, otaczają go i są mu posłuszne, nawet wówczas, gdy wie, że na zatrą. Zadziwiający ten czar muzyki, któremu ulegają także i ludzie, oto treść fantastycznego i niezwykle oryginalnego filmu PAWŁA WEGENERA p. t. „NIEZNANY GRAJEK“ wyświetlanego właśnie w „Uciesze“. Że Paweł Wegener jest twórcą specjalnego rodzaju filmów odznaczających się niedoścignionym urokiem pomysłu, sensacyjnością bez konkurencji, oraz królewską wystawą, o tem wie świat cały. To też „Uciecha“ widzom swym sprawia tym filmem prawdziwą ucztę. Partnerka jego, słynna Rosyanka, Lidya Salmowa, dopełnia zespołu porwijającymi tańcami, o nieznanym dotąd charakterze.

ZAKAZ PRZYWOZU KORON AUSTRYACKICH. Stosownie do rozporządzenia Ministerstwa skarbu w Warszawie podaje Wydział skarbowy K. Rz. do wiadomości, że przywóz i przysyłanie w poryskach pocztowych i w listach znaczków pieniężnych waluty austriacko-węgierskiej w granice Rzeczypospolitej polskiej są wzbronione. — Poiróżni, przybywający z zagranicy, mają prawo przywozu sumy nie przekraczającej 500 K. Ministerstwo skarbu może w poszczególnych wypadkach zwolnić od stosowania pierwszych dwóch postanowień niniejszego rozporządzenia. — Przekroczenia, albo usiłowania przekroczenia niniejszego rozporządzenia pociągają za sobą konfiskatę całej przewożonej albo przesyłanej sumy.

MISYA WŁOSKA W SPRAWIE JEŃCÓW włoskich przybyła wczoraj do Krakowa pod kierownictwem kap. Guido Accame. Wieczór misya wyjechała do Lwowa, skąd uda się w dalszą drogę na Ukrainę, celem poczynienia kroków u rządu ukraińskiego w sprawie opieki nad jeńcami włoskimi i powrotu ich do kraju.

KONCERT NA CELE RATOWANIA UBOGIEJ MŁODZIEŻY, ZAGROŻONEJ GRUŻLICĄ. Niezwykle zainteresowanie obudził koncert, zapowiedziany w salach Kasyna wojskowego, na dzień 8 marca br. — I znowu z nadzwyczajną gotowością spieszą naszo najwybitniejsze artystki i artyści, ażeby złożyć na ofiarę swoje talenty. Pp.: Irena Solka-Grosserowa, Helena Zbońska-Ruszkowska, Dr Rawicz, Dr Lipski, Z. Trojanowski, Szwarcenberg, Czerny i chór prof. St. Buray złożyli wprost wspaniały program, który wypełni sobotni koncert. — Nie wątpimy, że sala Kasyna wojskowego zapełni się doszczętnie, gdy już dziś większą część biletów rozprzedano, a resztę nabywać można w księgarni P. Krzyżanowskiego, Linia A-B.

OSTATKI KARNAWAŁU. Artysty teatru powszechnego urządzają we wtorek, dnia 4 marca br. o godz. 10 min. 15 wieczorem przedstawienie na zakończenie karnawału. W programie tego wieczoru biorą udział najwybitniejsze siły z dyr. Jarnińskim na czele, który przyjął łaskawy współudział bezinteresownie. — Dochód z przedstawienia przeznaczony jest na Związek Artystów miejskiego teatru powszechnego. W wielce urozmaiconym programie biorą udział artystki i artyści dramatu, operetki i baletu. — Bilety po cenach operetkowych do nabycia w Kasie zamawiań miejskiego teatru powszechnego.

MIEJSKI TEATR POWSZECHNY. W niezmiernie wesołej krotce karnawałowej, mianowicie w „Niebieskim dominie“ Wroczyńskiego i Winawera, z której premierą występuje teatr nasz we wtorek, główne role odtworzą pp. Kolman Brzeski, Jarniński, Kolwas, Korecki, Koszutski, Kucharski, Rewski i Zbucki. Reżyserię sztuki prowadzi p. Ryszkowski. Zawrotne tempo tej farsy i jej werwa i humor oraz doskonale zaobserwowane postaci występujących w niej osób, zdobędą tej sztuce niewątpliwie pełne powodzenie, zwłaszcza, że jej premierą chce teatr nasz zakończyć ostatni Karnawał wojenny.

WYPADEK TYFUSU PLAMISTEGO NA ULICY zdarzył się wczoraj przy ulicy Krzywej. Zachorowała kobieta nie wiadomego nazwiska. Lekarz po stwierdzeniu u niej tyfusu przewiózł ją karetką pogotowia do szpitala epidemicznego. Karetkę oddano do dezynfekcji.

KONFISKATA TYTONIU. U S. Landau w Podgórzu skonfiskowała policja większą ilość tytoniu, papierosów i cygar. Tajny trafikant wywoził ten towar na prowincję i puszczał na pasek.

WIELKA KRADZIEŻ PAPIERU. Józef Stein doniósł do policyi, że z magazynów jego przy ulicy Krakowskiej 1. 85, skradziono wielką ilość papieru wartości 10.000 koron. W związku z tą sprawą aresztowano Stanisława Dębskiego, jako podejrzanego o kradzież papieru.

AMBITNY ZŁODZIEJ. W sobotę rano przyłapano na gorącym uczynku 18-letniego Jana Sykałę, znanego kieszonkowca, który tak wziął do serca aresztowanie, że strzelił sobie z rewolweru w akroń. Lekarz pogotowia przewiózł go do szpitala.

WYPADEK TRAMWAJOWY. Wczoraj popołudniu 11-letni Jan Chłobowski wskoczył do przejeżdżającego przez ulicę Sławkowską tramwaju, tak fatalnie, że dostał się pod koła wozu i doznał złamań ręki i silnych obrażeń na głowie. Posłowie przewiozł go do szpitala.

Repertuar miejsk. teatru im. Jul. Słowackiego. W poniedziałek, 3 marca, „Krag interesów“ J. Beneventa.

We wtorek 4 marca „Czaple pióro“ D. Niccode-miego.

We środę, 5 marca „Krag interesów“ J. Beneventa.

We czwartek, 6 marca „Artykuł 264“ K. Zalewskiego.

W piątek, 7 marca, „Krag interesów“ J. Beneventa.

W sobotę, 8 marca, (wznowienie) „Zacisze domowe“, komedia w 1 akcie Jerzego Courteline'a, „Romantyczni“, komedia w 3 aktach E. Rostand'a.

W niedzielę, 9 marca, popoł. „Gorąca krew“ M. Fijałkowskiego, — wieczór „Zacisze domowe“ J. Courteline'a, „Romantyczni“ E. Rostand'a.

Repertuar miejskiego teatru powszechnego. W niedzielę, 2 marca, popołudniu „Damy i huzary“, — wieczorem „Oj mężczyźni, mężczyźni“.

Macistes

CZŁOWIEK- GÓRA, GIGANT, niebosięzny, niemal, najsilniejszy człowiek świata. Chłuba Włoch, postrach nieprzyjaciół! Tłumy czekają jego pojawienia się — wszędzie gdzie się zjawi zbiera tryumfy i budzi nieprześcignioną sensację!

Przybędzie już za dni do Krakowa.

Zydowski bolszewik trafikantki w Wieliczce.

Jest nim właściciel głównej trafiki I Sass. Posiada on jak zazwyczaj trafikanci także pozwolenie na sprzedaż dzienników. Jak nie jeden z jego współwyznawców Sass bojkotuje „Il. Dziennik Polski“ — i zwrócił się do administracji zawiadomieniem, że „on“ nie będzie „trzymać takiego pisma“.

Zwracamy uwagę naszym przyjacielom na tego trafikanta, który, jak nam donoszą, uprawnienia swoje pochodzące z czasów rządów austriackich, wyzyskuje w sposób, dający powód do rozlicznych skarg. Koncesye na trafiki w ogóle nie powinny pozostawać w rękach takich Sassów, należą się inwalidom i wdowom po żołnierzach. Czasy austriackie minęły — i o tem przekonują się różne Sassy niebawem, skoro tylko — co jest konieczne — oczyści się biura rządowe, ze zwolenników dawnego systemu.

Prosimy czytelników, aby omijali syonistyczną trafikę wojowniczego Sassa. Nasz Dziennik jest w Wieliczce do nabycia w sklepie p. A. Mazurkiewiczowej, Klemensa Reichera (Kółko rolnicze), R. Scharfa i w księgarni Czerneckiego.

Uniwersytet żołnierski Podhalańczyków w Nowym Sączu.

22 b. m. został uroczystie otwarty Uniw. żołnierski w gmachu dawnej bursy ruskiej. W uroczystości poświęcenia, dokonanego przez Inf. ks. dr. Góralika wzięli udział prócz korpusu ofic. reprezentanci władz i towarzysztw oświatowych.

W przemówieniach swych Ks. dr. Cierniak, inż. Migdał i p. Schiffer podkreślili znaczenie placówki oświatowej dla żołnierzy, życząc pomyślnego rozwoju tej instytucji, która może się już poszczycić pięknymi sukcesami.

Ukraińcy rozdzielają polską ziemię.

Dnia 19 stycznia ogłosił rząd ukraiński w Tarnopolu dekret w sprawie agrarnej. Dekret ten postanawia, że każdy chłop ma otrzymać 25 morgów pola, a więksi właściciele ziemscy mają być wywłaszczeni. Rząd ukraiński wyda papiery oddłużające, oprocentowane i tymi papierami zapłaci się za wykupione pola. Cena ziemi ma być ustanowiona na 300 kor. za morg. Reskrypt wykonawczy jest w przygotowaniu.

Czy nie zbyt wczesnie zabrali się Ukraińcy do podziału polskiej ziemi?

Pierwsza polska
chem. Pralnia i art. Farbiarnia

„Czystość“

przyjmuje wszelką garderobę, materję, jedwab i t.p. do chemicznego czyszczenia i art. farbowania. Wykonuje w jak najkrótszym terminie.

Do żaloby w 24 godzin.

158

Przyjmuje bieliznę i franki do prania, rękawiczki do chem. czyszczenia.

FILIE: Sławkowska 23, Sebastjana 3, Kołetek 9 (Centrala).
Podgórze, Kalwaryjska 5.

Nr. 2

BIBLIOTEKI „SATYRA“
już wyszedł i zawiera
świąteczną humoreskową piórą

**KAZIMIERZ
BARTOSZEWICZA p. t.:**

„KANDYDAT NA RADCĘ“

Cena zeszytu K 1-20.

Do nabycia we wszystkich agencjach i księgarniach, sprzedających „SATYRA“ oraz w administracji: Kraków, Czysła 19. 116

KROJ I SZYCIE

Z powodu podrożenia robót krawieckich każda praktyczna pani może w krótkim czasie wyuczyć się kroju i szycia damskich i dziecięcych

w szkole kroju i szycia „Józefina“ Długa 11.

Kurs zaczyna się trzeciego marca.
Tamże wszelkie formy podług wziętej miary. 153

KURSA PRAWNICZE

„IUS“ KRAKÓW „IUS“
Rynek główny L. 22.

Szybkie przygotowanie przez fachowe siły a) do egzaminów i egzaminów prawniczych Uniwersytetu krakowskiego i lwowskiego b) egzaminów adwokackich, sędziowskich i notaryalnych.

System dla wojskowych i urzędników zastępuje w zupełności przygotowanie indywidualne, bez potrzeby opuszczania miejsc pobytu.

Lekcje zbiorowe i indywidualne.
Wypożyczanie skryptów, skrutów i ustaw.
Informacje i prospekta na żądanie.

Przygotowanie odpowiednio do zmian politycznych.

„ZOCHA“

37

najlepsza

masa woskowa

do odświeżania mebli, posadzek, podłóg i linoleum. Wszędzie do nabycia. Główny skład:
Fr. LENERT Kraków, Sławkowska 6.

Intendantura Etapu Galicyi wschodniej w Przemyślu

145

rozpisuje KONKURS na dostawę płótna na bieliznę lub bielizny gotowej dla żołnierzy i oficerów, mundurów żołnierskich i obuwia. — P. T. oferenci zechcą wnieść pisemne oferty pod adresem Intendantury Etapu, Przemyśl, ul. Dworskiego 1. 28.

UCZNIA

do praktyki

poszukuje Skład papieru i towarów galanteryjnych
A. ŁĄCKI, Plac Matejki 8.

164

NASIONA

koniczyn, traw, buraków pastwnych, szporku, lnu, konopli, wyki, bobiku i t. d.

po cenach przystępnych najlepszej jakości

poleca do natychmiastowej dostawy:

107

SYNDYKAT ROLNICZY, KRAKÓW,
Plac Szczepański 6.

Polska krajowa klasowa

Polska krajowa klasowa

LOTERYA R. G. O.

5-ta Loterya klasowa Rady głównej opiekuńczej na I. półrocze 1919 r.

50.000 losów — 25.000 wygranych — i 51 premij.

Suma wygranych 8 milionów 211 tysięcy marek polskich.

Wielka wygrana: 750 tysięcy marek polskich

Cena ćwiartki losu w każdej klasie 20 koron.

Ciągnienie II-giej klasy dnia 10. i 11. marca 1919 r.

Na każdej ćwiartce pieczęć z Orłem polskim i napisem:
Rada główna opiekuńcza w Warszawie ulica Kredytowa 4.

GENERALNE ZASTĘPSTWO NA GALICYĘ I ŚLĄSK:

WITOLD WILKOSZEWSKI

UDZIELA KOLEKTOR.

Zgłoszenia dla niego przyjmuje kancelarya adw. Dra Wilkoszewskiego,
Kraków, ulica św. Anny L. 9.

Losy sprzedają w Krakowie:

A. Barański, Mały Rynek. — Bracia Saffler, plac Dominikański. — Grand Hotel, cukiernia. — Kasa teatru miejskiego. — Kawiarnia Bizanca. — J. Rudnicki, Linia A-B. — Hotel Saski, restauracja. — J. Tomaszewski, dworzec osobowy. — M. Hupezy, Jagiellońska 7. — K. Wasniewski, droguerya, Podgórze, Rynek gł. 3. — L. Sulikowski i Ska, Grodzka 1.

131

OBIADY DOMOWE

z 3 dań + uerony. W abonamencie opust, ul. Gołębia 16, I. p. 59

Bardzo korzystne kupno

DOM W PODGÓRZU

przynależący na czysto

4% 142

tuż przy stacyi tramwajowej

HIERONIM WEIS i Ska

ul. Smoleńsk 16, tel. Nr. 2453.

Największy polski

SKŁAD POCZTÓWEK

artyst. wydawnictw

krajowych i przyborów

piśmiennych 149

STEFANIA STOKŁOSOWNA

Kraków, Szewska 4.

Automobile

osobowe i ciężarowe

ma na sprzedaż, kupuje

i ewentualnie bierze w ko-

misie też E. Lierzejewski

tymczasowo: ul. Grodzka 62,

II. p. (popoł. od 2-5).

Potrzebna rutyno-

wana buchalterka

na 3 godziny dziennie przed

lub popołudniu. Zgłoszenia

listowne pod „Pilność“ do

Admin. „Ilustr. Dziennika

Polskiego“.

Kawaler, lat 40, na do-

brewn stanowisku, ożeni się

z panną lub wdową w tym

samej mniej więcej wieku.

Zgłoszenia dla K. S. do

Admin. „Ilustr. Dziennika Polskiego“.